

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни

РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ І ПАЛОМНИЦТВО

підготовки	Магістр
спеціальності	242 Туризм
освітньо-професійної програми	Туризм

Силабус навчальної дисципліни «РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ І ПАЛОМНИЦТВО» підготовки магістра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 242 Туризм, за освітньо-професійною програмою Туризм.

Укладач: Ільїна О.В., доцент, кандидат географічних наук.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри туризму та готельного господарства

протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

Ільїн Л. В.

I. Опис навчальної дисципліни „Релігійний туризм і паломництво”

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм	Вибіркова
Модулів – 2		Рік підготовки – 1
Змістових модулів – 2		Семестр – 1
ІНДЗ: є		Лекції – 20 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні – 20 год.
Тижневих годин: аудиторних – 2	Магістр	Самостійна робота – 72 год.
		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Ільїна Ольга Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент

Контактна інформація викладача:

Електронна пошта: olga-v-ilyina@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Кафедра – туризму та готельного господарства

Факультет – географічний

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

У контексті національно-культурного відродження України людинотворча функція релігійного туризму усвідомлюється як чинник формування духовності, як діяльність, що безпосередньо впливає на світогляд особистості. Функціональна спрямованість релігійного туризму на особистісний розвиток ставить цей вид туризму на рівень суспільно важливої складової національного відродження. Не випадково в системі спеціалізованого туризму, орієнтованого на задоволення мотиваційних потреб, релігійний туризм став вагомим сегментом наряду з такими видами як лікувально-оздоровчий, діловий, сільський, етнографічний.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити: «Історія туризму та системи гостинності», „Географія туризму”.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – є опанування студентами ключових понять релігійного туризму та паломництва, вивчення історії розвитку та розуміння причин виникнення паломництва та релігійного туризму, усвідомлення місця релігійного туризму в сучасній індустрії туризму.

Завдання курсу:

- з'ясувати вплив релігії на розвиток різних форм релігійного туризму (релігія як визначальний чинник функціонування даного сегменту туризму);

- розуміти об'єктивні передумови і причини становлення організованого релігійного туризму;

- виявлення зв'язку між формуванням конфесійного простору та об'єктами релігійного туризму;

- з'ясувати тенденції та перспективи розвитку релігійного туризму в контексті сучасних глобалізаційних процесів;

- сформувати здатність аналізувати туристичний потенціал територій, які перспективно використовуються для релігійних подорожей, освоїти процеси організації релігійних туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування, вміти розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання релігійного туристичного продукту.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:

- понятійно - категоріальний апарат дисципліни та методи дослідження релігійного туризму;

- принципи класифікації релігійного туризму;
- етапи розвитку релігійного туризму в Україні та світі;
- особливості розвитку релігійного туризму в Україні;
- об'єкти релігійного туризму у християнстві;
- особливості паломництва в ісламі;
- релігійні центри іудаїзму;
- об'єкти поклоніння в релігіях Далекого Сходу.

4. Результати навчання (компетентності).

ЗК 1. Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів національного розвитку;

ФК 8. Здатність упроваджувати в практику міжнародний досвід рекреаційно-туристичної діяльності;

ФК 15. Здатність до здійснення науково-дослідної роботи у сфері туризму та рекреації;

ФК 17. Здатність до міжкультурної взаємодії в сфері міжнародної туристичної освіти та професійної діяльності;

РН 1. Знання передових концепцій, методів науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей туризму та рекреації;

РН 13. Діяти у полікультурному середовищі;

РН 19. Демонструвати здатність саморозвиватися та самовдосконалюватися упродовж життя.

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Становлення та історія релігійного туризму						
Тема 1. Релігійний туризм: предмет, методи, основні поняття	17	4	2	9	2	4
Тема 2. Етапи розвитку релігійного туризму	10	2	2	6		3
Тема 3. Особливості розвитку релігійного туризму в Україні	14	2	2	8	2	3
Тема 4. Релігійні центри Іудаїзму	12	2	2	8		4
Тема 5. Релігійний туризм у різних християнських	12	2	2	8		3

конфесіях						
Разом за змістовим модулем 1	63	12	10	37	4	17
Змістовий модуль 2. Просторова організація релігійного туризму і паломництва						
Тема 6. Паломництво в ісламі	12	2	2	8		3
Тема 7. Релігійний туризм в індуїзмі	12	2	2	8		3
Тема 8. Релігійні центри Буддизму	16	2	4	9	2	3
Тема 9. Об'єкти поклоніння у релігіях Далекого Сходу	14	2	2	8	2	4
Разом за змістовим модулем 2	57	8	10	35	4	13
ІНДЗ						10
Самостійна робота						
Усього годин	120	20	20	72	8	40

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Особливості розвитку релігійного туризму в Україні	36
2	Релігійний туризм у різних християнських конфесіях	36
	Разом	72

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (мах = 40 балів)									Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1					Модуль 2				Модуль 3			
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9				
4	3	3	3	3	3	3	3	5	10	30	30	100

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються „Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СНУ ім. Лесі

Українки”, що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни здачі практичних робіт, ПДЗ, самостійної роботи повідомляє викладач на перших аудиторних заняття з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Перескладання завдань поточного контролю та модульного контролю при вивченні дисципліни „Туристичні ресурси України” узгоджується з політикою ЗВО.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – екзамен. У білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульної контрольної роботи і додаються бали, набрані на екзамені. Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, уміщеної нижче.

Перелік питань до екзамену:

Туристські ресурси: сутність поняття та структура.

Періодизація історії розвитку релігійного туризму.

Особливості розвитку релігійного туризму в Україні.

Релігійні центри іудаїзму.

Єрусалим – центр трьох релігій.

Україна – Батьківщина хасидизму.

Караїми як етнічно-релігійна спільність. Релігійні туристичні об’єкти караїмів на території України.

Загальна характеристика християнства та його основних напрямків

Особливості паломництва у католиків східних обрядів (уніатів).

Храмова споруда як об’єкт екскурсійно-пізнавального релігійного туризму.

Свята Земля – загальнохристиянський центр паломництва.

Православні релігійні центри.

Українські православні святині.

Святині католицького світу.

Місця католицького прочанства в Україні.

Паломництво як священний обов’язок мусульман. Хадж і умра, їх сутність та особливості виконання мусульманами.

Мекка і Медина – священні міста мусульман.

Основні напрямки ісламу. Особливості організації хаджу для мусульман.

Іслам як одна з релігій, сутність та основні догми.

Індуїзм як найчисельніша національна релігія.

Вплив обрядовості і релігійних свят в індуїзмі на масовість туристичних потоків.

Особливості індуїстських паломництв. Об’єкти і суб’єкти поклоніння паломників.

Особливості індуїстських паломництв. Здійснення основних ритуалів під час паломництв.

Аюверда та її значення для релігійного, спортивного та оздоровчого туризму.

Буддизм – найдавніша з трьох світових релігій. Подорож як обов’язок буддійських монахів.

Буддійські культові споруди як туристичні об’єкти. Ступа – одна з основних архітектурних форм у буддизмі.

Географія поширення буддизму в світі. Паломницькі місця, пов'язані з життям Будди в Індії і Непалі.

Центри тибетського буддизму в Індії. Соціально-політичні причини їх виникнення.

Паломницькі центри буддизму в різних країнах світу.

Особливості культової практики в даосизмі та конфуціанстві.

Синтоїзм, основні об'єкти та характерні риси культу.

Основні центри конфуціанства, даосизму та буддизму як туристичні об'єкти Китаю.

Загальні відомості про синтоїзм, ідеологічні і культові особливості релігійної етики.

Історія, особливості паломництва та основні паломницькі центри в синтоїзмі.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

Сапелкіна З.П. Релігійний туризм: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2009. – 244 с.

Сапелкіна З.П. Релігія і культура. Релігійний туризм: навч. посіб. / З.П. Сапелкіна – К.: Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2012.

Павлов С.В., Мезенцев К.В., Любіцева О.О. Географія релігій: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 1999. – 504 с.

Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник. – К.: Академвидав, 2005. – 432 с.

Релігієзнавство: Підручник / за ред М.МС.Заковича. – К.: Вища школа, 2000. – 350 с.

Релігієзнавчий словник / Під ред. професора А.Колодного і Б.Лобовика. – К.: Четверта хвиля, 1996. – 392 с.

Христов Т.Т. Религиозный туризм. – М.: Академія, 2003. – 288 с.

Ковальчук А.С. Конфесійно-географічна характеристика релігійно-паломницьких об'єктів в Україні. Монографія. – Львів: Фенікс, 2002. – 120 с.

Ковальчук А.С. Географія релігії в Україні. Монографія. – Львів: Видав. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 308 с.